

**КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»
ОПП «Фортепіано»**

Щоденник практиканта-піаніста

(практика у мистецькій школі)

ПІБ практиканта: Калашнікова Марія Максимівна

База практики (мистецька школа): Дитяча музична школа № 4 м. Києва

Керівник практики (активної) від бази практики: Іванько Людмила Олександрівна

Керівник практики (пасивної) від бази практики: Фролова Євгенія Костянтинівна

Викладач з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»: Гребенюк Олена

Володимірівна

Термін проходження практики: з «12.04» 2025 р. по «30.04» 2025 р.

I. Активна практика.

Проведення індивідуальних уроків з учнем мистецької школи

Завдання для практиканта: після кожного проведеного уроку необхідно описати:

1. Загальні відомості про урок:

Дата проведення уроку.

Прізвище, ім'я учня, його вік і клас навчання.

Тема уроку (твори, над якими працювали).

Мета уроку (чому саме ці твори, які навички розвивалися: техніка, музичність, ритм тощо).

2. План уроку:

Структура заняття (розігрівання, робота над технікою, робота над творами, підсумок уроку).

Чіткий перелік етапів уроку.

3. Методика проведення:

Методи і прийоми, які ти використовував (приклади вправ, пояснень, порівнянь, методи виправлення помилок).

Які види роботи були задіяні (грати за викладачем, розбір на слух, спільне виконання, ритмічні вправи тощо).

4. Реакція та активність учня:

Як учень сприймав матеріал.

Наскільки він був активним, зацікавленим, уважним.

З якими труднощами зіштовхнувся учень.

5. Оцінка результатів уроку:

Чи досягнута мета уроку.

Що вдалося покращити у грі учня.

Що потребує подальшого опрацювання.

6. Самоаналіз (рефлексія):

Що у проведенні уроку вийшло добре.

Над чим потрібно ще працювати (як викладачу).

Які висновки зроблено на майбутнє.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 19.04.25

Клас (рівень учня): 1 клас, початковий рівень

Прізвище учня: Халіна Еля

Тема уроку: П'єси «Сумний котик» та «Грибочок» (О. Іванько)

Мета уроку: Оцінити рівень підготовки, виявити сильні сторони та моменти, які потребують доопрацювання, розвиток музичного слуху та формування техніки гри обома руками.

2. План уроку: Прослуховування виконання ученицею п'єс «Сумний котик» та «Грибочок». Робота над динамікою і артикуляцією у «Сумному котикі». Робота над п'єсою «Грибочок», гра в повільному темпі, корекція ритмічної точності. Обговорення вражень і вказівки на домашню роботу.

3. Методи і засоби навчання: Слуховий метод (прослуховування прикладу виконання студентом-практикантом). Метод гри в повільному темпі. Використання нотної дошки для кращого запам'ятовування. Робота над динамікою через образний підхід.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис): Еля показала повністю свою програму: «Сумний котик» та «Грибочок». Звернули увагу на виразність звучання у першій п'єсі — учениця передає настрій, але часом бракує чіткості у завершеннях фраз. У «Грибочку» спостерігалася невпевненість у ритмі — попрацювали над розділенням ритмічних груп і повторили складні місця кілька разів. Наприкінці Еля зіграла обидві п'єси з покращенням.

6. Рефлексія після уроку: Що вдалося добре: Учениця добре пам'ятає нотний текст, передає характер п'єс. З чим були труднощі: Місцями спостерігається нерівність ритму, особливо в «Грибочку». Які висновки на майбутнє: Продовжити роботу над ритмічною точністю та плавністю гри в повільному темпі.

1. Дата: 19.04.25

Клас (рівень учня): 8 клас, достатній рівень

Прізвище учня: Петриченко Анман-Наре

Тема уроку: Ф. Мендельсон — «Пісня без слів»

Мета уроку: Формування цілісного художнього образу, відпрацювання технічних та інтерпретаційних елементів твору (динаміка, фразування, педалізація)

2. План уроку: Прослуховування виконання твору ученицею. Робота над фразуванням у середній частині. Детальний розбір місць з поліфонічною фактурою

3. Методи і засоби навчання: Метод інтерпретаційного аналізу. Робота над окремими фразами в повільному темпі. Використання порівняння різних варіантів виконання. Демонстрація студента-практиканта з коментарями.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис): Анман виконала «Пісню без слів» цілком. Було відзначено гарне відчуття загального настрою твору та акуратна динаміка. Основну увагу приділили центральній частині, де є потреба в чіткому фразуванні та контролі педалі. Розібрали ділянки з перехрестями рук та нюансуванням. Наприкінці уроку учениця повторно виконала окремі фрагменти з покращенням.

6. Рефлексія після уроку: Що вдалося добре: Виразне інтонування, музикальність, контроль темпу. З чим були труднощі: Місцями була нечітка педалізація. Нестійкий баланс між руками у складних ділянках. Які висновки на майбутнє: Більше приділяти уваги звуковому балансу.

1. Дата: 24.04

Клас (рівень учня): 4 клас, елементарний рівень

Прізвище учня: Щербина Аліна

Тема уроку: Сонатина Ф. Кулау. Етюд Черні фа мажор

Мета уроку: Розвиток навичок технічної гра та музичної виразності, формування правильного ритму та точності нотного тексту.

2. План уроку:Робота над Сонатиною Кулау, динаміка, артикуляція.

Повторення і опрацювання етюду Черні, акцент на чіткість і рівність звуку.

Самостійне виконання кожної п'єси повністю.

Корекція складних місць у кожному творі.

3. Методи і засоби навчання:Метод гри в повільному темпі, використання образного мислення для передавання настрою твору. Повторення окремих тактів із поступовим об'єднанням. Слуховий контроль.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис): Урок розпочався з виконання Сонатини Кулау. Аліна впевнено грає вступ, однак потребує більшої уваги до фразування в середині частини. Пропрацювали динамічні контрасти, особливо в кінцівках речень. Далі виконувала Етюд Черні — звернули увагу на рівність звуку і техніку пальців. В окремих місцях зробили зупинки для уточнення аплікатури. Наприкінці Аліна зіграла твори повністю з покращенням точності.

6.Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре: Аліна впевнено читає нотний текст, починає працювати з динамікою і фразуванням. З чим були труднощі: З рівністю звуку в етюді. Не завжди витримується фразова структура в сонатині. Які висновки на майбутнє: Звертати увагу на логічне завершення музичних думок. Продовжити роботу над рівністю звуку, грати фрази без зупинок.

1. Дата: 24.04

Клас (рівень учня): 4 клас, елементарний рівень

Прізвище учня: Щербина Аліна

Тема уроку: П'єса «Жарт» В.Селіванов

Мета уроку: Розвиток технічної точності, артикуляції та ритмічної впевненості. Формування вміння грати з гумором та легкістю.

2. План уроку: Повторення над музичним текстом твору. Робота над ритмікою та точністю інтонації. Відпрацювання технічно складних моментів. Аналіз форми п'єси та логіки побудови музичних жартів.

3. Методи і засоби навчання: Імітація жартівливого діалогу в музиці, повторення в повільному темпі, ритмічні вправи, демонстрація студентом-практикантом прикладу звучання.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис): Урок розпочався з короткого обговорення назви та характеру п'єси — визначили, що твір має легкий, грайливий, жартівливий настрій. Аліна виконала п'єсу повністю. Було звернено увагу на ритмічну точність та динамічні контрасти, які допомагають створити жартівливий ефект. Робота зосереджувалась на дрібних технічних труднощах у середині твору — учнями виконувались фрагменти у повільному темпі, з поясненнями викладача. Далі опрацювали акценти, зміну штрихів і логіку фразування. В кінці уроку учениця повторно виконала п'єсу — звучання стало більш впевненим і образним.

6. Рефлексія після уроку: Що вдалося добре:

Учениця добре передає жартівливий настрій, впевнено виконує твір. Є позитивна динаміка у виразності гри. З чим були труднощі

В окремих фрагментах виникали труднощі з ритмічною точністю та чіткістю штрихів. Потрібно більше уваги приділяти нюансам та контрастам, які створюють “жартівливість”. Які висновки на майбутнє:

Закріплювати навички контролю артикуляції та виразного фразування. Більше розвивати образне мислення під час виконання.

1. Дата: 25.04.25

Клас (рівень учня): 4 клас, елементарний рівень

Прізвище учня: Квашина Аліса

Тема уроку: Сарабанда з варіаціями, Г. Ф. Гендель

Мета уроку: Ознайомлення з формою варіацій, розвиток техніки та стилістичного мислення через роботу над стилістичною інтерпретацією.

2. План уроку: Вступна бесіда про композитора та епоху бароко. Виконання теми та аналіз характеру звучання. Робота над варіаціями. Узагальнення та виконання з'єднаної форми.

3. Методи і засоби навчання: Пояснення, демонстрація, слуховий аналіз зразкових виконань, пояснення стилістичних особливостей барокової музики.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Урок проходив в онлайн-форматі. Почали з короткої розповіді про життя Г.Ф. Генделя та особливості музики бароко. Аліса виконала тему Сарабанди, після чого разом розібрали її інтонаційно-фразувальну структуру. Працювали над кожною варіацією окремо, зосереджуючи увагу на ритмічній точності та виразності динаміки. У фіналі учениця зіграла всю п'єсу повністю, зробивши акценти на контрастах між варіаціями.

6. Рефлексія після уроку: Що вдалося добре: Учениця впевнено виконувала тему та першу варіацію. Добре відчувала стильову манеру. З чим були труднощі: У деяких варіаціях були проблеми з ритмічною чіткістю та динамічною диференціацією. Які висновки на майбутнє: Продовжити роботу над технікою виконання варіацій, особливо приділяючи увагу ритму. Закріпити вміння передавати характер кожної частини твору.

1. Дата: 25.04.25

Клас (рівень учня): 4 клас, елементарний рівень.

Прізвище учня: Петриченко Шушан

Тема уроку: Андантино А. Хачатурян

Мета уроку: Розвиток навичок виразного виконання, ознайомлення з особливостями музики Хачатуряна, формування технічної точності.

2. План уроку:

Робота над фразуванням та динамікою.

Відпрацювання технічно складних місць.

Виконання твору з дотриманням стилістичних особливостей.

3. Методи і засоби навчання:

Слуховий аналіз зразкових виконань, робота в повільному темпі з поступовим прискоренням, використання образного мислення для передачі характеру твору.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Урок почався з обговоренням характеру твору. Шуша виконала твір, після чого розпочали роботу над фразуванням та динамікою. Звернули увагу на технічно складні місця, які опрацьовували в повільному темпі. Наприкінці уроку учениця виконала твір повністю, демонструючи покращення в техніці та виразності.

6.Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре:

Учениця продемонструвала розуміння характеру твору та покращення в техніці.

З чим були труднощі:

Виникли труднощі з дотриманням ритмічної точності в деяких фразах.

Які висновки на майбутнє:

Продовжити роботу над ритмікою та виразністю виконання.

1. Дата: 26.04

Клас (рівень учня): 1 клас, початковий рівень

Прізвище учня: Халіна Еля

Тема уроку: Налетіли Журавлі в обр. О. Іванька

Мета уроку: Ознайомлення з українською народною піснею; розвиток навичок виразного виконання; формування початкових технічних навичок.

2. План уроку:

Ознайомлення з мелодією та текстом пісні.

Робота над фразуванням та динамікою.

Відпрацювання технічно складних місць.

Виконання твору з дотриманням стилістичних особливостей.

Обговорення домашнього завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Слуховий аналіз зразкових виконань, робота в повільному темпі з поступовим прискоренням, використання образного мислення для передачі характеру пісні, пояснення стилістичних особливостей української народної музики.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Урок розпочався з прослуховування пісні та обговорення її змісту. Еля виконала мелодію, після чого розпочали роботу над фразуванням та динамікою. Звернули увагу на технічно складні місця, які опрацьовували в повільному темпі.

Наприкінці уроку учениця виконала пісню повністю, демонструючи покращення в техніці та виразності.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре: Учениця швидко засвоїла мелодію та продемонструвала розуміння характеру пісні.

З чим були труднощі: Виникли труднощі з дотриманням ритмічної точності в деяких фразах.

Які висновки на майбутнє: Продовжити роботу над ритмікою та виразністю виконання.

1. Дата: 26.04.25

Клас (рівень учня): 8 клас, достатній рівень

Прізвище учня: Петриченко Анман-Наре

Тема уроку: Етюд Б.Рєпка

Мета уроку: Розвиток технічної майстерності; вдосконалення навичок швидкого читання нотного тексту; формування виразного виконання.

2. План уроку:

Ознайомлення з структурою та характером етюду.

Робота над технічно складними місцями.

Відпрацювання фразування та динаміки.

Виконання твору з дотриманням стилістичних особливостей.

3. Методи і засоби навчання:

Робота в повільному темпі з поступовим прискоренням, використання технічних вправ для покращення моторики пальців, слуховий аналіз зразкових виконань, пояснення стилістичних особливостей етюду.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Урок розпочався з аналізу структури етюду. Анман-Наре виконала твір, після чого розпочали роботу над технічно складними місцями. Звернули увагу на фразування та динаміку, які опрацьовували в повільному темпі. Наприкінці уроку учениця виконала етюд повністю, демонструючи покращення в техніці та виразності.

6.Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре: Учениця продемонструвала покращення в технічній майстерності та виразності виконання.

З чим були труднощі: Виникли труднощі з дотриманням ритмічної точності в деяких фразах.

Які висновки на майбутнє: Продовжити роботу над ритмікою та технічною точністю виконання.

II. Пасивна практика

спостереження за уроками, аналіз

Мета пасивної практики: Набути уявлення про реальний навчальний процес у мистецькій школі. Зрозуміти особливості методики навчання гри на фортепіано. Підготуватися до самостійного проведення уроків.

Завдання для практиканта: під час проходження пасивної практики здобувач повинен:

1. Спостерігати за роботою викладачів

Відвідувати індивідуальні уроки фортепіано з учнями різних вікових категорій. Фіксувати структуру уроку: організаційний момент, розігрування піаністичного апарату, основну роботу над репертуаром, підбиття підсумків.

2. Аналізувати педагогічні прийоми

Звертати увагу на методи пояснення музичного матеріалу.

Відзначати способи мотивації учнів, техніку постановки рук, розвиток артикуляції, динаміки, ритму.

Фіксувати прийоми роботи над помилками та способи їх виправлення.

3. Оцінювати взаємодію «викладач-учень»

Спостерігати за стилем спілкування викладача з учнем.

Аналізувати, як викладач підтримує увагу, зацікавленість і працездатність учня протягом уроку.

4. Вести щоденник спостережень

Після кожного уроку заповнювати щоденник, зазначаючи: дату та тему уроку; вік та рівень підготовки учня; основні завдання та хід уроку; використані педагогічні методи; особливості поведінки учня; власні висновки щодо ефективності проведеного уроку.

5. Формувати власні педагогічні висновки

На основі спостережень визначати сильні сторони та можливі труднощі у викладацькій діяльності.

Аналізувати, які педагогічні прийоми хотілося б використати у власній практиці.

Оцінити значення індивідуального підходу до кожного учня.

Дата: 16.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Соломія Дашак, 1 клас

Тема уроку: Етюд Черні №1

Мета уроку: Розвиток піаністичної техніки, формування правильної постановки руки, зміцнення м'язового апарату та координації рухів, розвиток читацьких навичок.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з короткого повторення пройденого матеріалу. Учениця виконала етюд Черні №1. Викладач зупинялася на окремих тактах для корекції аплікатури та уточнення ритмічного рисунку. Було запропоновано виконання в повільному темпі, окремо правою та лівою рукою. Учениця повторювала фрагменти по кілька разів, відпрацьовуючи плавність та точність звучання. У кінці уроку викладач коротко підсумувала досягнуті результати та озвучила завдання на самостійну роботу вдома.

Методи та прийоми викладача:

Повільне програвання та демонстрація викладачем, пояснення положення руки на клавіатурі, виправлення помилок за принципом «зупинка–аналіз–повтор», словесна мотивація, підтримка позитивного емоційного фону, робота над динамікою через порівняння звучання.

Активність учениці:

Учениця проявляла старанність, хоча іноді потребувала додаткових нагадувань щодо аплікатури. Була уважна до зауважень, швидко реагувала на корекції, виявляла зацікавленість та бажання зіграти краще.

Власні висновки, спостереження:

Чітка структура уроку допомогла зосередити увагу на головних технічних моментах. Дуже важливо у роботі з учнями початкового рівня надавати чіткі, короткі інструкції та частіше демонструвати приклад. Викладач ефективно підтримувала контакт з ученицею, створюючи доброзичливу атмосферу. Цей підхід сприяє впевненості дитини та формує правильні початкові навички.

Дата: 16.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Соломія Дашак

Тема уроку: Етюд Гемера №2

Мета уроку: Розвивати координацію рук, чіткість ритму, формувати навички точної артикуляції та техніки в обох руках.

Основні завдання та хід уроку:

Урок почався з організаційного моменту та короткого нагадування про попередню роботу над етюдом. Учениця виконала етюд Гемера №2 в повільному темпі. Під час виконання викладач звертала увагу на синхронність рук, однакову динаміку, точність у ритмічному рисунку. Здійснювалась робота над фразуванням — розподіл дихання та логіки руху в кожній музичній думці. Етюд розучувався частинами. У підсумку викладач відзначила покращення у ритмі та дала завдання відпрацювати складні місця вдома.

Методи та прийоми викладача:

Розбір у повільному темпі, програвання по руках, метод «запитання—відповідь» для перевірки розуміння структури, візуальний показ постановки руки, постійне звукове порівняння — "як звучить правильно/неправильно", вказівки щодо артикуляції та пальцевої легкості.

Активність учениці:

Учениця зосереджено працювала, хоча іноді втрачала концентрацію. Активно відповідала на запитання, прагнула покращити гру. Позитивно реагувала на зауваження, швидко вносила виправлення, хоча технічна впевненість ще формується.

Власні висновки, спостереження:

Етюд Гемера добре підходить для розвитку координації в учнів початкового рівня. Особливо ефективною була поетапна робота — «розбір по фразах», а також метод повільного темпу. Викладач чітко й спокійно коментував процес, підтримував зацікавленість дитини, використовував влучні порівняння. На майбутнє варто застосовувати такий підхід у власній практиці, оскільки він сприяє кращому засвоєнню технічного матеріалу.

Дата: 18.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марк Кото, 2 клас

Тема уроку: “Жовте листя” Ж.Косма

Мета уроку: Розвиток емоційного слуху, формування навичок виразного виконання та образного мислення; робота над плавним фразуванням, динамічними відтінками та педалізацією.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з бесіди про осінній настрій, що допомогло налаштувати учня на ліричний характер твору. Марк виконав п'єсу повністю, після чого викладач разом з учнем обговорила змістовність та виразність фраз. Далі працювали над початковими тактами — відпрацьовували динамічні переходи та використання педалі. Окрему увагу звернули на завершення фраз — намагались домогтися плавності та "співучості" звучання. Наприкінці уроку учень виконав п'єсу ще раз із урахуванням поправок.

Методи та прийоми викладача:

Образне пояснення характеру твору («осінній настрій», «листя летить»), робота у повільному темпі для контролю динаміки та артикуляції, демонстрація викладачем прикладу виконання, пояснення функції педалі на прикладі фрази, використання навідних запитань для розвитку рефлексії в учня.

Активність учня:

Марк був уважний, добре реагував на пояснення, ставив запитання. Його гра була емоційною, хоча технічні моменти ще потребують вдосконалення. Учень прагнув передати настрій твору, що було видно у його повторному виконанні — воно стало більш виразним.

Власні висновки, спостереження:

Цей урок показав, наскільки важливо формувати не лише технічну майстерність, а й емоційне сприйняття музики. Викладач вдало поєднує технічну роботу з образною, що допомагає учню краще розуміти музику. У майбутній роботі хочу також звертати особливу увагу на розвиток музичного мислення і внутрішнього слуху через емоційну інтонацію.

Дата: 18.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марк Кото, 2 клас

Тема уроку: Р. Рєпка «Маленька прелюдія»

Мета уроку: Розвивати музичну виразність учня, формувати вміння працювати з фразуванням, динамікою та гармонійним слухом. Ознайомити з характером прелюдійної форми на прикладі твору сучасного українського композитора.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з короткої бесіди про композитора та настрій твору. Учень виконав п'єсу в повільному темпі. Першочергово викладач звернула увагу на звуковедення та плавність фраз, підкреслила необхідність "співучої" манери гри. Далі опрацювали проблемні місця по руках, зосередились на педалізації та динамічному нюансуванні. В середині уроку було повторне виконання частин твору з покращеним звучанням. Наприкінці учень зіграв п'єсу цілком, з акцентом на емоційний зміст.

Методи та прийоми викладача:

Пояснення характеру твору через образи («тиха розмова», «дощик, що стікає по вікну»), робота в повільному темпі з детальним розбором кожної фрази, порівняння фраз (яка звучить більш виразно і чому), показ прикладу викладачем, робота над динамікою: поступовий перехід від *piano* до *mezzo-forte*, пояснення функції педалі з демонстрацією ефекту "розмиття" і "прозорості".

Активність учня:

Марк проявив інтерес до твору, уважно слухав пояснення викладача, активно брав участь у розборі. У процесі гри старався втілити музичні образи. В деяких моментах потребував додаткового нагадування про правильну артикуляцію та педаль.

Власні висновки, спостереження:

Урок показав важливість не лише технічного, а й емоційного освоєння твору навіть на ранніх етапах навчання. Викладач вдало поєднала технічну роботу з образною, що допомогло учневі глибше відчувати музику.

Дата: 22.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Цепух Марк, 4 клас

Тема уроку: Двоголосна інвенція Й.С. Бах

Мета уроку: Опанування поліфонічного стилю; розвиток незалежності рук, логіки музичного мислення, уваги до голосоведення та чіткості фактури.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з короткого повторення основних принципів поліфонії.

Викладач пояснила структуру інвенції — проведення теми, вступ другого голосу, розвиток. Марк виконав перші кілька речень твору, після чого зосередились на розборі кожного голосу окремо. Працювали над артикуляцією, однаковою динамікою і ритмічною чіткістю в обох руках. Окрему увагу приділили розумінню логіки фразування — як змінюється інтонаційна лінія. Наприкінці уроку учень зіграв уривок з інвенції повністю, демонструючи кращу координацію та усвідомленість виконання.

Методи та прийоми викладача:

Аналіз форми та структури твору (тема — розвиток — завершення), робота по голосах (правою і лівою руками окремо), вправи на рівномірність ритму та синхронність, метод «запитання—відповідь» для розвитку логічного мислення учня, демонстрація викладачем окремих фраз із коментарем, пояснення образу голосів як діалогу двох персонажів.

Активність учня:

Марк проявляв зацікавленість, уважно слухав пояснення, намагався швидко застосовувати вказівки на практиці. Під час розбору окремих голосів виникали труднощі з ритмічною точністю, але учень демонстрував старанність і активну участь у процесі.

Власні висновки, спостереження:

Урок наочно показав, як важливо формувати поліфонічне мислення ще на ранньому етапі. Викладач поступово й послідовно допомагала учню орієнтуватися в структурі твору, роблячи акцент не лише на техніці, а й на музичній логіці.

Дата: 23.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Артем Кривець, 6 клас

Тема уроку: Барокове скерцо, джазова стилізація, камерна мініатюра Г. Канчелі

Мета уроку: Розширення стилістичного кругозору учня, ознайомлення з особливостями сучасної музичної мови, формування відчуття ритму, фактурної прозорості та ансамблевого мислення у грі.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з короткої бесіди про творчість Гії Канчелі та поєднання у творі барокових і джазових рис. Артем виконав уривок мініатюри, після чого викладач звернула увагу на характерну ритмічну пульсацію та стилізацію під скерцо. Робота зосереджувалася на точності ритму, акцентах та співвідношенні легато/стакато. Опрацьовувались фрагменти з "джазовим відтінком" — вчителька пояснювала, як досягти відчуття свободи у ритмі, зберігаючи структуру. Завершення уроку було присвячене грі в дуеті з викладачем — для відчуття камерного звучання.

Методи та прийоми викладача:

Пояснення стилістичних особливостей твору через порівняння з бароковою та джазовою манерою, метод активного слухання — учень спершу слухав фрагмент у виконанні педагога, потім повторював, робота над ритмом за допомогою плескання та проговорювання, гра в дуеті з викладачем (розвиток ансамблевого чуття), артикуляційний аналіз (вказівки, як досягти характерного звучання у різних штрихах), візуальні асоціації для передавання настрою.

Активність учня:

Артем був активний і зацікавлений, уважно слухав приклади, ставив запитання щодо манери виконання. Демонстрував гарне відчуття ритму, хоча іноді потребував уточнення щодо динамічної гнучкості. Добре взаємодіяв із викладачем у дуетній грі.

Власні висновки, спостереження:

Цей урок підтвердив важливість стилістичного розмаїття в навчанні учнів середньої ланки. Викладач вдало поєднувала аналітичний та образний підхід, що особливо ефективно працювало з підлітком.

Дата: 23.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Артем Кривець, 6 клас

Тема уроку: Ансамбль із флейтою, українська авторська музика. «Коломийка»

Мета уроку: Розвиток ансамблевого чуття, координації гри з іншим виконавцем; ознайомлення з українською авторською музикою; удосконалення ритмічної точності, артикуляції та динамічної взаємодії між інструментами.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з короткого слухового налаштування: фрагмент виконання флейтистом, щоб піаніст міг зорієнтуватися в характері твору. Артем виконав фортепіанну партію «Коломийки» в темпі, після чого викладачка зосередила увагу на точності вступів, балансі звучання та ритмічній стабільності.

Відпрацьовувались репліки у діалозі з флейтою. Особливу увагу приділили логіці фразування, характеру акцентів та легкості у швидких пасажах.

Наприкінці уроку твір був виконаний в ансамблі кілька разів, із покращенням координації та виразності.

Методи та прийоми викладача:

Пояснення структури діалогу між інструментами, повторення фрагментів в уповільненому темпі з фіксацією уваги на ритмічній точності, вказівки щодо слухового контролю партії партнера, робота над балансом: співвідношення динаміки фортепіано і флейти, мотивація через образи: «веселий танець», «перегук музичних голосів», гра в ансамблі з педагогічним флейтистом для формування навички музичної взаємодії.

Активність учня:

Артем працював зосереджено, уважно слухав партнера, намагався адаптувати своє виконання до загального звучання ансамблю. З охотою реагував на зауваження, демонстрував бажання досягти узгодженого музичного результату.

Власні висновки, спостереження:

Ансамблевий урок з флейтою став чудовим прикладом застосування навичок фортепіано в камерному музикуванні. Викладачка вміло організувала процес як співтворчість, а не просто технічне злиття партій.

Дата: 25.04.25

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марія Височина, 5 клас

Тема уроку: Аранжування популярної композиції House of Memories

Мета уроку: Формування навичок аранжування на основі популярної мелодії; розвиток музичного слуху, креативності та вміння самостійно працювати з гармонією, фактурою та ритмічними елементами.

Основні завдання та хід уроку:

Урок розпочався з прослуховування фрагмента оригінальної версії композиції. Далі викладач пояснила принцип побудови акомпанементу, узгодженого з вокальною лінією. Марія самостійно виконала мелодію правою рукою, а далі під керівництвом викладача підбрала базові гармонії для лівої руки. У процесі було запропоновано кілька варіантів фактури — акордовий супровід, альбертійський бас, простий ритмічний рисунок. Зосередилися на точності ритму, координації обох рук, плавності переходів. Наприкінці учениця виконала короткий уривок власного аранжування.

Методи та прийоми викладача:

Прослуховування оригіналу з аналізом структури, запис гармонічної послідовності на слух, пояснення базових принципів акордової логіки (тоніка, субдомінанта, домінанта), мотиваційна розмова про зв'язок академічної техніки з популярною музикою, пошук виразних варіантів фактури через творчий експеримент, схематичне унаочнення акордової основи.

Активність учениці:

Марія виконувала завдання за вказівками викладача, хоча загальний рівень зацікавленості був помірним. Учениця потребувала додаткових запитань і підказок для включення в роботу. Самостійність у прийнятті рішень проявлялася слабо, ініціативу майже не виявляла. Попри це, після кількох повторень вдалося досягти стабільного виконання обраного акомпанементу.

Власні висновки, спостереження:

Урок показав важливість поєднання академічної підготовки з актуальним музичним матеріалом. Така робота мотивує учнів, розвиває слух і творче мислення.

ІІІ. ЗВІТ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

У загальних підсумках практики зазначити:

1. Загальні відомості

- Прізвище, ім'я практиканта.
- Освітній заклад, курс навчання.
- База практики (назва мистецької школи).
- Термін проходження практики.

2. Опис видів діяльності під час практики

- Кількість відвіданих уроків під час пасивної практики.
- Кількість проведених самостійних уроків.
- Короткий опис основних завдань, які виконував під час практики.

3. Підсумки пасивної практики

- Що було спостережено та вивчено під час відвідування уроків викладачів.
- Які педагогічні методи та прийоми справили найбільше враження.
- Що нового дізнався про процес навчання дітей гри на фортепіано.

4. Підсумки активної практики

- Опис проведених уроків (теми, основні завдання, труднощі учнів).
- Які методи викладання були використані.
- Які успіхи та досягнення були у учнів під час власних уроків.

5. Самоаналіз викладацької діяльності

- Що вдалося найкраще у роботі з учнями.
- З якими труднощами стикнувся під час викладання.
- Як змінювалося педагогічне уміння протягом практики.

6. Загальні висновки

- Які професійні навички були вдосконалені.
- Чого ще потрібно навчитися для вдосконалення викладацької майстерності.
- Власні враження від практики та її значення для майбутньої професії.

7. Пропозиції та побажання

- Побажання до себе на майбутнє.
- Які форми роботи хотілося б спробувати у майбутньому.

Форма написання:

- Викладати думки чітко, послідовно, грамотно.
- Обсяг підсумкового звіту: **2–3 сторінки**

1. Загальні відомості

Калашнікова Марія Максимівна

КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство» 4 курс

Дитяча музична школа №4 м. Києва

З «12.04» 2025 р. по «30.04» 2025 р.

2. Опис видів діяльності під час практики

Пасивних уроків відвідано: 8

Активних уроків відвідано: 8

3. Підсумки пасивної практики:

Під час пасивної практики я мала можливість спостерігати за роботою викладача в умовах реального навчального процесу з учнями різного віку — від 1 до 6 класу. Уроки охоплювали як класичний репертуар (твори Й.С. Баха, Ф. Кулау, Р. Рєпки), так і сучасні зразки, включаючи аранжування популярних композицій і українську авторську музику.

Особливу увагу я звертала на структуру уроку: організаційний момент, розігрування, основна частина (робота над репертуаром), закріплення матеріалу, підбиття підсумків. Чіткість структури уроку сприяла ефективності навчального процесу. Педагогічні методи, які справили найбільше враження:

- використання образних порівнянь для передачі характеру музики;
- робота з помилками через розбір по руках і в повільному темпі;
- активне залучення учнів до процесу аналізу (через запитання і діалог);
- гнучкість у підходах — різні стилі спілкування залежно від характеру дитини.

Також я відзначила важливість позитивної атмосфери на уроці. Викладач вміло підтримувала дисципліну та зацікавлення, навіть коли учень був втомлений або розсіяний.

Під час спостережень я дізналася, що навчання гри на фортепіано — це не лише передача технічних знань, але й постійна робота з мотивацією, психологічною підтримкою та розвитком емоційного інтелекту учня. Саме це поєднання техніки й педагогічної чуйності я вважаю ключовим у мистецькому навчанні.

4. Підсумки активної практики

Під час активної частини педагогічної практики я самостійно провела 8 індивідуальних уроків з учнями різного віку та рівня підготовки (від 1 до 8 класу). Робота охоплювала широкий спектр завдань — від формування базових навичок (артикуляція, ритм, фразування) до роботи над виразністю, стилістикою та ансамблевим чуттям у більш старших учнів.

У ході практики я працювала з такими творами:

- Учні молодших класів: О. Іванько «Сумний котик», «Налетіли журавлі», Ф. Кулау «Сонатина», етюди Черні, Гемера.
- Учні середніх класів: В. Селіванов «Жарт», Ж. Косма «Жовте листя», М. Шмітт «Der kleine Walzer».

– Старші учні: Й.С. Бах «Інвенція», Б. Респка «Етюд», Г. Канчелі (камерні мініатюри), сучасне аранжування (*House of Memories*).

Використовувані мною методи включали:

- розбір твору по частинах (по руках, по фразах);
- гру в повільному темпі з поступовим прискоренням;
- роботу з динамікою та інтонацією через приклади і спільне програвання;
- використання образних пояснень для передавання настрою твору;
- впровадження елементів ансамблевого музикування (гра з викладачем або акомпанементом);
- аналіз типових помилок і робота над їх подоланням через вправи.

Під час активної практики я стикалась із реальними труднощами, з якими працюють учні:

- нерівномірність ритму та темпу;
- технічна невпевненість у слабших пальцях;
- недостатнє розуміння структури твору (особливо в учнів початкових класів);
- труднощі в емоційному переживанні музики у дітей із низькою мотивацією.

Разом з тим, в ході занять я спостерігала реальні позитивні зрушення. Учні поступово починали краще контролювати пальцеву техніку, активніше слідувати за ритмом, виконувати музику з більшим розумінням її характеру. З деякими учнями вдалося налагодити стабільний емоційний контакт, що значно полегшувало навчання.

Особливо цінним був досвід роботи з різними типами учнів:

- активні й зацікавлені,
- пасивні або втомлені,
- швидко мислячі, але не завжди уважні,
- сором'язливі та замкнені.

Це дозволило мені побачити, як важливо бути гнучким у педагогічному підході, не копіювати одну модель викладання, а постійно адаптуватися під конкретну дитину.

5. Самоаналіз викладацької діяльності

Проведення самостійних уроків стало для мене важливим кроком у формуванні власної педагогічної позиції. На практиці я змогла не лише застосувати знання, отримані під час навчання, а й навчитися гнучко реагувати на реальні ситуації в класі.

Що вдалося найкраще: Одним з моїх сильних боків стала здатність знаходити контакт з учнями — встановлювати довірливу, спокійну атмосферу на уроці. Я вміла зберігати доброзичливість навіть тоді, коли учень був не надто зосередженим чи недостатньо підготовленим. Вдала комунікація допомагала

зацікавити дитину процесом, що особливо важливо у роботі з молодшими школярами. Я навчилась чітко формулювати завдання: не перевантажувати учня інформацією, а дозувати її відповідно до його рівня сприйняття. Також я побачила, наскільки ефективними можуть бути елементарні прийоми — гра в повільному темпі, повторення окремих фраз, робота по руках — якщо застосовувати їх системно й з розумінням мети.

Труднощі, з якими стикнулася:

Найбільшим викликом для мене стала робота з учнями, які не проявляли явної мотивації або не готували домашнє завдання. У таких випадках складно було утримати увагу, особливо у середніх класах, де вже важливе свідоме ставлення до навчання. Також я зрозуміла, що мені ще не вистачає досвіду для швидкої адаптації педагогічної стратегії «на ходу», коли запланований формат заняття не спрацьовує.

У деяких випадках я була занадто зосереджена на технічній стороні і менш активно працювала над музичним образом. У процесі практики я почала усвідомлювати цінність емоційного аспекту й поступово вчилася поєднувати технічну роботу з формуванням естетичного сприйняття.

Як змінилося педагогічне уміння протягом практики:

Перші уроки були більш «теоретичними» — я намагалась реалізовувати все, як у книжці. Але з кожним наступним заняттям я ставала більш впевненою, природною, розуміла, що головне — не ідеальна структура, а результат і процес, у якому учень розкривається. Я стала уважніше слухати учня, більше спостерігати за його реакціями, ставити навідні питання, а не просто давати інструкції.

Відчутним став мій професійний ріст у плануванні уроку: я навчилась передбачати потенційні труднощі, готувати кілька варіантів підходів до одного й того ж завдання, краще відчувати, коли варто йти далі, а коли потрібно зупинитись і закріпити матеріал.

6. Загальні висновки

Педагогічна практика стала для мене не просто обов'язковим етапом у навчанні, а справжнім випробуванням і, водночас, можливістю глибше усвідомити суть професії викладача фортепіано. Вона дозволила мені поглянути на навчальний процес із зовсім іншого боку — вже не як студентки, а як людини, відповідальної за передачу знань, формування навичок і виховання любові до музики.

Професійні навички, які були вдосконалені під час практики:

- Планування та організація уроку з урахуванням індивідуальних особливостей учня;
- Робота над формуванням технічних навичок — артикуляції, ритміки, динаміки, координації;
- Уміння підбирати відповідний репертуар згідно віку, рівня та темпераменту учня;
- Налагодження емоційного контакту з учнями різного характеру;
- Гнучке застосування методів викладання залежно від ситуації на уроці;
- Аналіз та корекція помилок у грі учня, розвиток самоаналізу та слухового контролю.

Що ще потрібно вдосконалювати:

Я усвідомила, що викладач повинен бути не лише музикантом, а й психологом, мотиваційним лідером і гнучким комунікатором. У майбутньому я прагну більше працювати над умінням швидко адаптуватися до змін під час уроку, удосконалити навички роботи з учнями зі слабкою мотивацією, вивчати дитячу психологію та індивідуальні навчальні стратегії.

Також хочу більше розвивати в собі вміння працювати з імпровізацією, акомпанементом, сучасною популярною музикою — щоб зробити навчання ближчим і цікавішим для дітей.

Значення практики для моєї майбутньої професії:

Найголовнішим відкриттям для мене стало розуміння того, що **головне у викладанні — не лише навчити, а й запалити інтерес до музикування**. Я переконалася, що навіть простий твір у руках зацікавленого учня може перетворитися на справжнє мистецтво. Цей досвід зміцнив моє бажання працювати в музичній школі, допомагати дітям відкривати світ музики, формувати не лише техніку, а й емоційність, смак, дисципліну та впевненість у собі.

Педагогічна практика стала для мене глибоким досвідом, який заклав основу для мого подальшого професійного становлення. Вона показала, що я на правильному шляху, і дала поштовх для подальшого зростання.

7. Пропозиції та побажання

До себе на майбутнє:

- Більше працювати над розвитком педагогічної гнучкості: вчитися швидко змінювати підхід залежно від емоційного стану, рівня підготовки та реакції учня.
- Удосконалювати навички роботи з різними віковими категоріями, зокрема з молодшими учнями, де важлива особлива делікатність і терпіння.
- Вивчати дитячу психологію, щоб краще розуміти поведінку та потреби учнів.
- Продовжувати вивчати новий репертуар — як класичний, так і сучасний — щоб бути готовою запропонувати дітям цікаву й різнопланову музику.

Форми роботи, які хотілося б спробувати в майбутньому:

- Регулярне включення до уроків елементів ансамблевої гри (з педагогом, іншими учнями, акомпанемент);
- Проведення тематичних міні-концертів або відкритих уроків для батьків, щоб заохочувати дітей до виступів і підвищувати їхню мотивацію;
- Використання інтерактивних форм навчання: прослуховування, короткі вікторини з теорії, спільне створення музичних історій;
- Робота з елементами імпровізації, щоб розвивати творче мислення навіть у рамках академічного курсу.

Особисті побажання:

Хочу й надалі розвиватися як педагог, який не лише вчить правильно грати, а й допомагає учням розкриватися як особистостям, відчувати музику і себе в ній. Бажаю собі залишатися натхненою, відкритою до нового та пам'ятати, що кожен урок — це не просто передача знань, а ще й формування любові до музичного мистецтва.

Дата 08.05.2025

ПІБ Балашнікова Марія Іванівна підпис

ОЦІНЮВАННЯ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

АКТИВНА ПРАКТИКА (проведення індивідуальних уроків)		
критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (активної) від мистецької школи
Підготовка та планування уроків	5 (97)	Іванько Л.О. <i>[підпис]</i>
Методика викладання	5 (97)	Іванько Л.О. <i>[підпис]</i>
Робота з учнями (організація, мотивація)	5 (97)	Іванько Л.О. <i>[підпис]</i>
Самостійність і професійна культура	5 (97)	Іванько Л.О. <i>[підпис]</i>

ПАСИВНА ПРАКТИКА (спостереження за уроками, аналіз)		
критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (пасивної) від закладу мистецької школи
Відвідування та конспектування уроків	5 (95)	Григорук І.А. <i>[підпис]</i>
Методика викладання	5 (94)	Григорук І.А. <i>[підпис]</i>
Аналіз педагогічних методів	5 (94)	Григорук І.А. <i>[підпис]</i>
Участь в обговореннях і самоаналіз	5 (96)	Григорук І.А. <i>[підпис]</i>

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКАНТА		
критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис викладача з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»
підсумковий	5 (95)	Григорук О.В. <i>[підпис]</i>

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач виявляє високий рівень методичної підготовки, творчо та обґрунтовано планує й проводить уроки. Демонструє впевнене володіння педагогічними прийомами, підтримує ефективний контакт з учнем, активно рефлексує власну діяльність. Документація оформлена грамотно, у повному обсязі. Показує високий рівень відповідальності, самостійності та педагогічної культури.
4	Здобувач володіє основними педагогічними методами, проводить уроки послідовно та логічно. Контакт з учнем підтримується, хоч і з окремими недоліками. Є незначні недоліки в плануванні або веденні документації. Демонструє відповідальне ставлення до обов'язків, здатний до аналізу своєї діяльності.
3	Здобувач володіє елементарними навичками викладання, але не завжди обґрунтовано використовує методичні прийоми. Допускає помилки в організації занять, має труднощі у взаємодії з учнями. Педагогічна документація частково неповна або оформлена з порушеннями. Потребує значної методичної підтримки.
2	Здобувач не продемонстрував необхідного рівня педагогічних умінь. Не володіє базовими методиками викладання фортепіано. Не може ефективно організувати урок, не підтримує педагогічний контакт. Звітність відсутня або виконана формально. Виявляє низький рівень відповідальності.

1	Здобувач не брав активної участі в педагогічній практиці, систематично ігнорував завдання, не здав необхідну документацію, не проводив занять. Демонструє повну непідготовленість до викладацької діяльності.
---	---

Види робіт	Бали рейтингу		
Здобувач на високому рівні виконує усі завдання педагогічної практики, продемонструвавши відмінні професійно-педагогічні навички. Знання: - Повне і детальне розуміння методичних основ викладання гри на фортепіано. - Глибоке знання психологічних аспектів навчання, ефективне застосування індивідуальних підходів до учнів. - Знання сучасних педагогічних технологій та вміння застосовувати їх на практиці. - Володіння основами рефлексії, здатність до критичного осмислення власної практики. Виконання: - Відмінно організовує заняття, логічно та структуровано подає матеріал. - Педагогічний контакт з учнем бездоганний, вдало мотивує учнів. - Методичний підхід до уроків повністю відповідає вимогам програми, завдання виконуються на високому рівні. Дії: - Створює інноваційні та творчі підходи до навчання. - Педагогічна документація оформлена бездоганно. - Активно проводить самоаналіз та рефлексію, готовий до	100-90 балів	високий рівень зараховано	А

вдосконалення свого педагогічного стилю.			
Здобувач досяг достатнього рівня в педагогічній діяльності, демонструє вміння використовувати основні методики викладання. Знання: - Володіє основними методами та техніками викладання гри на фортепіано. - Має достатнє розуміння психології навчання, враховує індивідуальні потреби учнів. - Добре розуміється на основах рефлексії, хоча ще потребує вдосконалення в цьому аспекті. Виконання: - Педагогічні уроки організовані послідовно, матеріал подається чітко, але є незначні недоліки в плануванні. - Взаємодія з учнями ефективна, хоча інколи можна покращити мотивацію або надання зворотного зв'язку. Дії: - Веде документування практики, але є дрібні помилки або недоліки в оформленні. - Присутній самоконтроль та рефлексія, здатність робити висновки.	82-89 балів	достатній рівень зараховано	В
Здобувач демонструє достатній рівень компетентності, але є деякі недоліки в організації педагогічного процесу. Знання: - Має основні знання методики викладання фортепіано, однак потребує уточнень і вдосконалення деяких аспектів. - Знання психологічних особливостей навчання не повністю застосовуються на практиці. Виконання: - Заняття проводяться чітко, але інколи спостерігаються проблеми з адаптацією матеріалу для різних учнів.	74-81 балів	достатній рівень зараховано	С

○ Педагогічний контакт з учнями іноді потребує покращення, можуть виникати труднощі в мотивації. ● Дії: ○ Документація неповна або оформлена з деякими порушеннями. ○ Рефлексія має місце, але вона не завжди детальна або конструктивна.			
Здобувач має середній рівень педагогічної підготовки, але виявляє значні труднощі у застосуванні методичних підходів. ● Знання: ○ Основи методики викладання фортепіано засвоєні частково, існують прогалини у розумінні психології навчання. ○ Труднощі з адаптацією методів до конкретних учнів. ● Виконання: ○ Заняття організовуються, але є проблеми з їх послідовністю та чіткістю. ○ Взаємодія з учнями має місце, але інколи відсутня ефективна комунікація, зокрема в аспектах мотивації та підтримки. ● Дії: ○ Документація оформлена неповно, є суттєві недоліки в аналізі проведених уроків. ○ Рефлексія відсутня або поверхова, потребує суттєвого вдосконалення.	64-73 балів	середній рівень зараховано	D
Здобувач досягає мінімального рівня, проте має значні недоліки, які не дозволяють оцінити його діяльність як достатню. ● Знання: ○ Має неповні знання методики викладання гри на фортепіано, значні прогалини у розумінні основ педагогіки. ○ Проблеми з розумінням психологічних аспектів навчання. ● Виконання: ○ Уроки організовані на мінімальному рівні, часто виникають труднощі з логікою і послідовністю викладу.	60-63 балів	нижче за середній, мінімально прохідний рівень зараховано	E

○ Контакт з учнями слабкий, важко підтримувати інтерес і мотивацію. • Дії: ○ Документація оформлена неповно, є серйозні недоліки в її веденні. ○ Рефлексія майже відсутня або неадекватна.			
Здобувач не відповідає мінімальним вимогам до педагогічної практики і потребує значної підтримки для виправлення ситуації. • Знання: ○ Недостатні або відсутні знання методики викладання фортепіано. ○ Не розуміє основ педагогіки та психології навчання. • Виконання: ○ Уроки не організовуються належним чином, суттєві проблеми з подачею матеріалу, відсутня послідовність. ○ Контакт з учнями майже відсутній, не встановлюється ефективна комунікація. • Дії: ○ Документація не ведеться, або вона невідповідна вимогам. ○ Рефлексія відсутня або дуже слабка.	35-59 балів незадовільно з можливістю повторної перездачі	початковий рівень	FX

Обов'язки здобувача-практиканта

1. Підготовка до практики:

- Ознайомитися з планом проходження практики та вимогами мистецької школи.
- Підготувати необхідні матеріали для уроків (репертуар, вправи, нотні тексти).
- Вивчити вікові та психолого-педагогічні особливості учнів.

2. Участь у пасивній практиці (спостереження):

- Відвідувати уроки досвідчених викладачів.
- Вести конспекти спостережень за уроками.
- Аналізувати методи викладання, стиль спілкування з учнями, способи корекції помилок.

3. Проведення активної практики (самостійне викладання):

- Планувати та готувати власні уроки згідно з навчальними програмами.
- Проводити індивідуальні заняття з учнями під контролем керівника практики.
- Використовувати різноманітні педагогічні методи відповідно до рівня підготовки учня.
- Формувати у учнів навички технічної, музичної, художньої грамотності.

4. Документальне оформлення практики:

- Систематично заповнювати **щоденник практики** після кожного спостереження та проведеного уроку.
- Описувати хід уроку, методи роботи, активність учня та проводити самоаналіз.
- Скласти загальний **звіт про проходження практики** за встановленою формою.

5. Дотримання етичних норм і правил:

- Дотримуватися педагогічної етики у спілкуванні з учнями, викладачами та адміністрацією школи.
- Підтримувати доброзичливу та мотивуючу атмосферу на заняттях.
- Бути пунктуальним, відповідальним і дисциплінованим.

6. Взаємодія з керівниками практики:

- Виконувати рекомендації керівника практики від закладу освіти та бази практики.
- Брати участь у консультаціях, методичних нарадах і обговореннях проведених уроків.
- Активно працювати над виправленням зауважень та вдосконаленням педагогічних навичок.

Професійні вимоги до здобувача практиканта

1. Музично-виконавська компетентність

- Володіння високим рівнем фортепіанної техніки та музичної виразності.
- Здатність самостійно аналізувати, інтерпретувати та виконувати твори різних стилів і епох.
- Демонстрування прикладу якісного виконання для учнів.

2. Педагогічна компетентність

- Володіння методами навчання гри на фортепіано для дітей різного віку та рівня підготовки.
- Уміння складати план уроку відповідно до індивідуальних особливостей учня.
- Здатність роз'яснювати музичний матеріал доступною та зрозумілою мовою.
- Уміння організовувати ефективний навчальний процес та тримати увагу учня протягом усього заняття.

3. Комунікативна компетентність

- Здатність до налагодження конструктивної педагогічної взаємодії з учнями.
- Уміння підтримувати позитивний психологічний клімат на уроці.
- Вміння давати об'єктивну, тактовну та мотивуючу оцінку успіхам і помилкам учня.

4. Організаційно-методична компетентність

- Здатність планувати серію занять із поступовим ускладненням завдань.
- Уміння добирати відповідний навчальний репертуар з урахуванням вікових і технічних можливостей учня.
- Ведення щоденника практики та оформлення іншої навчально-методичної документації.

5. Етична та професійна культура

- Дотримання норм педагогічної етики у ставленні до учнів, батьків, колег.
- Пунктуальність, відповідальність, акуратність у веденні уроків.
- Демонстрація любові до музики та фаху як важливого чинника мотивації учнів.

Професійна вимога до практиканта:

Бути взірцем культури музичного виконання, педагогічної майстерності та людяності для своїх учнів.

Пам'ятайте:

Практика – це ваша можливість не тільки перевірити знання, але й сформувати себе як майбутнього викладача-піаніста!